

شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی
استان خراسان رضوی

پیشهادات اصلاح موانع و مشکلات حوزه بانکی و ارزی استان

برگرفته از نظر خبرگان و تشکل های بخش های اقتصادی استان و کمیسیون های تخصصی اتاق

بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی

"طرح در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان"

"با حضور رییس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران"

مقدمه

امروزه بانکداری، یکی از مهم ترین بخش های اقتصادی بشمار می آید. بانک ها با سازماندهی و هدایت دریافت ها و پرداخت ها، امر مبادله تجاری و بازرگانی را تسهیل کرده، باعث گسترش بازارها و رشد و شکوفایی اقتصاد می شوند؛ از طرف دیگر، با تجهیز پس اندازهای ریز و درشت و هدایت آنها به سمت بنگاه های تولیدی و تجاری، از یک سو سرمایه های راکد و احياناً مخرب اقتصادی را به عوامل مولد تبدیل می کنند و از سوی دیگر سایر عوامل تولید را که به جهت نبود سرمایه بیکار بودند یا با بهره وری پایینی کار می کردند به سمت اشتغال کامل با بهره وری بالا سوق می دهند و سرانجام بانک ها عوامل مهم سیاست های پولی و مجریان تصمیم های بانک مرکزی هستند، و با قبض و بسط اعتبارات بانکی و هدایت وجوه از بخشی به بخش دیگر، گذشته از تثبیت اقتصاد در سطح کلان، به تنظیم بخش های اقتصادی نیز می پردازند. روشن است که آثار و نتایج پیشین، هنگامی بر نظام بانکی و صنعت بانکداری مترتب است که نظام بانکی در بخش های اساسی تجهیز منابع، اعطای تسهیلات، ارائه خدمات حساب جاری و تنظیم سیاست هایی پولی و بانکی، بصورت جامع، منطقی، کارآمد و پویا عمل کند.

یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان در ساعت ۱۵ ظهر روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷ به ریاست جناب آقای مهندس نظری، استاندار محترم خراسان رضوی و با حضور جناب آقای دکتر فرزین رئیس کل محترم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در محل اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی برگزار گردید.

در این جلسه پیشنهادات جمعبندی شده توسط دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان خراسان رضوی برگرفته از نظر خبرگان بخش خصوصی و دولتی و صاحب نظران و کمیسیون های تخصصی اتاق بازرگانی، صنایع معادن و کشاورزی خراسان رضوی پیرامون :

- نسبت مصارف به منابع استان
- صادرات به کشور افغانستان و تبادلات تجاری
- ایفای تعهدات ارزی و برگشت ارز به سامانه نیما

- ترخیص کالا بدون کد رهگیری بانک

- ضمانتنامه های ارزی

- تسهیلات شرکت های دارویی

- عملکرد بانک های خصوصی و

در دو قالب:

- الف: رویکرد استانی

- ب: ملی و فراگیر

به جلسه شورا ارائه گردید.

در این نشست تعدادی از مهمترین موانع و چالش های بانکی استان در حضور جناب آقای دکتر فرزین مطرح شد و با نظر مساعد ایشان تعیین تکلیف گردید، ولیکن در خصوص باقی مانده پیشنهادات که امکان طرح آن در جلسه شورا میسر نگردید، به پیشنهاد دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان و موافقت جناب آقای دکتر فرزین رئیس کل محترم بانک مرکزی ایران و تاکید استاندار محترم مقرر گردید،

- در ارتباط با بسته پیشنهادات ارایه شده باقیمانده پیشنهاداتی که در جلسه مطرح نگردیده در حوزه های تخصصی مربوطه جهت بررسی به بانک مرکزی ارسال تادر نشست نمایندگان شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان و کارشناسان بانک مرکزی در تهران و یا مشهد ظرف مدت دو ماه مورد بررسی و تعیین تکلیف شود

دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی

موانع و چالش های حوزه بانکی و پیشنهادات اصلاحی

ردیف	طرح موضوع و بیان مسئله	پیشنهادهای اصلاحی
۱	نسبت مصارف به منابع در استان در حال حاضر ۶۸ درصد می باشد که حدود ۱۷ درصد کمتر از میانگین کشوری می باشد. <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گو</u>	<u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> در خصوص بهبود نسبت مصارف به منابع استان با توجه به شاخص های اقتصادی و محرومیت های موجود و خشکسالی های پی در پی حسب موافقت رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مقرر گردید: - نسبت مصارف به منابع استان پس از کسر ذخایر قانون بانک مرکزی (حدود ۱۵ درصد)، از ۶۸ در صد (میانگین فعلی استان) به ۸۵ در صد (میانگین کشور) در سال جاری و در سالهای بعد افزایش یابد، به نحوی که مجموع منابع و سپرده های استان پس از کسر ذخایر قانونی در استان به مصرف سرمایه گذاری برسد و مراتب طی نامه ای ظرف مدت یک هفته توسط بانک مرکزی به همه بانک های کشور اعم از دولتی و خصوصی ابلاغ و بر اجرای آن نظارت گردد.
۲	صادرات به کشور افغانستان و ایفای تعهد ارزی و برگشت ارز به سامانه نیما	باتوجه همجواری استان با کشور افغانستان و حضور حدود هشت میلیون مهاجر افغانستانی و

همچنین تراز منفی تجاری و توافقات صورت گرفته شده بین دو کشور مبنی بر افزایش میزان واردات از افغانستان، تجارت ریالی الزامی است . آثار آن تسهیل تجارت و افزایش صادرات به کشور افغانستان خواهد بود. <u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> در خصوص تجارت و صادرات با کشور افغانستان و عراق مقرر گردید - تا پایان سال جاری ریال آف شور (ریال برون مرزی) برای استفاده در بازار ارزی در کشور بویژه در افغانستان و عراق اجرایی شود.	<u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گو</u>	
<u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> در خصوص ترخیص کالا بدون کد رهگیری بانک مقرر شد: - کد اعتباری ساتا توسط بانک مرکزی برای وارد کننده ایجاد تا بعد از اجازه ترخیص از گمرک، تامین ارز به صورت اعتباری در مقطع سه ماهه صورت پذیرد	لزوم اصلاح مصوبه ترخیص کالا بدون کد رهگیری بانک برای همه گروه های کالایی <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گو</u>	۳

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

یکی از دلایل پایین بودن نسبت مصارف به منابع استان حدود اختیارات کارشناسان بانکی برای بررسی طرح و سقف اختیارات آنها است <u>لذا پیشنهاد می گردد</u> - الف) افزایش حدود اختیارات ارکان اعتباری بانکهای استان حداقل به سه برابر اختیارات موجود با توجه به شرایط اقتصادی خاص استان و وجود کارشناسان خبره در شبکه بانکی و دستگاه های اجرایی افزایش یابد - ب) سقف اختیارات بانکهای استان برای بررسی و ارزیابی اعطاء تسهیلات طرح های متوسط و بزرگ به کارشناسان بانک های استان افزایش یابد <u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> در حوزه افزایش اختیارات بانکها به استان، با توجه به تاکید رئیس بانک مرکزی مقرر گردید کمیسیون هماهنگی بانکهای استان در این زمینه بررسی لازم را انجام داده و به بانک مرکزی مواردی را که نیاز به افزایش اختیارات استانی دارد منعکس نموده تا از سوی بانک مرکزی بررسی و اجرایی گردد.	ضرورت افزایش سقف اختیارات بانکهای استان برای: الف) بررسی و ارزیابی طرح های متوسط و بزرگ به کارشناسان بانک های استان ب) تصمیم گیری برای اعطاء تسهیلات در استان <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گو</u>	۴
--	--	----------

بسته‌پیشهادی چالش‌های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

<u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> ضرورت حضور مدیران بانکی بخش خصوصی استان در کمیسیون هماهنگی بانکها و ارائه آمار و اطلاعات بانکی به کمیسیون هماهنگی مطرح گردید و مقرر شد: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ظرف مدت ده روز به کلیه مدیران عامل بانکهای بخش خصوصی، الزام حضور در جلسات کمیسیون هماهنگی بانکها و همچنین ارائه آمار و اطلاعات عملکرد بانک مربوطه را به کمیسیون هماهنگی بانکهای استان خراسان رضوی ابلاغ نمایند	عدم ارائه گزارش بانکهای خصوصی در کمیسیون هماهنگی بانکهای استان <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت وگو</u>	۵
<u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> در ارتباط با بخشنامه شماره ۰۳/۴۴۶۴۵ مورخ ۱۴۰۲/۲/۳۱ مبنی بر اختصاص ۳۰ همت تسهیلات ریالی در سال جاری به شرکت های دارو سازی با توجه به سهم تولید استان خراسان رضوی در تولیدات دارویی و اعلام لیست شرکت های دارو سازی ثامن، ثامن داروی هشتم، سجاد داروی شرق، دارو سازی سامی ساز مقرر گردید:	پرداخت ۳۰ همت تسهیلات سرمایه در گردش جدید به شرکت های دارویی برای تامین مواد اولیه در سال جاری <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت وگو</u>	۶

بسته‌های چالش‌های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

از طریق بانک مرکزی ظرف مدت یک هفته به همه بانکهای مربوطه ابلاغ گردد تا سهم ۲/۴ همت استان خراسان رضوی با رعایت سقف اصلاحی تسهیلات شرکتهای دارویی مبنی بر ۲۰۰ درصد فروش سال ۱۴۰۱ اجرایی گردد.		
<u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> با هدف اصلاح و رفع برخی از رویه های تعهدات ارزی زعفران به عنوان محصول و کالای استراتژیک استان خراسان رضوی و تاثیرات آن بر تولید و صادرات و تعهدات ارزی حسب موافقت رئیس محترم بانک مرکزی مقرر گردید: حداکثر ظرف مدت یک ماه نشستی در بانک مرکزی با حضور مسئولان محترم تشکل های زعفران خراسان رضوی و دستگاههای مرتبط به ریاست رییس کل محترم بانک مرکزی برگزار و موانع و مشکلات بررسی و تصمیم گیری شود.	بیش از ۹۰ درصد زعفران کشور در استانهای خراسان تولید و سپس صادر می گردد. و از طرفی کارگروه ماده ۱۶ قانون امور گمرکی در تهران ارزش گمرکی کالای صدور به اضافه هزینه باربری و حمل و نقل و سایر هزینه هایی که به آن کالا تا خروج از قلمرو گمرکی تعلق می گیرد تعیین می نماید، که در بسیاری از مواقع ارزش کالای صدور بسیار بیشتر از ارزش متداول بازار است و این موضوع موجب می گردد تا صادرات از مسیرهای قانونی خارج گردیده و به صورت قاچاق صادر گردد. <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گو</u> <u>"اصلاح و رفع برخی از رویه های رفع تعهدات ارزی زعفران"</u>	۷
<u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u>	در مهر ماه ۱۴۰۱ و در راستای تسهیل ایفای تعهدات صادرکنندگان و رفع مشکل مانده تعهدات ایفان شده، پیشنهاد رفع مشکل ارزی چند سال	۸

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

مصوبه: برای رفع تعهد ارزی سال ۹۷ مقرر گردید: شماره حساب بانک مرکزی در کوتاه ترین زمان ممکن اعلام گردد.	معطل صادرکنندگان فاقد ارز سال ۱۳۹۷ در قالب مصالحه ریالی از سوی کمیته اقدام ارزی ارائه و توسط کمیته موضوع ماده (۲) شورای عالی هماهنگی اقتصادی به تصویب رسید. بر اساس این مصوبه صادرکنندگان واحدهای غیرتولیدی به ازای هر یورو مبلغ ۷۵۰۰ ریال و صادرکنندگان واحدهای تولیدی به ازای هر یورو ۵۵۰۰ ریال جهت ایفای تعهدات سال ۱۳۹۷ به حساب معرفی شده ویژه این مصوبه در خزانه دولت واریز کنند. <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گو</u>	
<u>پیشنهاد می شود</u> - تفویض اختیار و اعطای اختیار تام بانک مرکزی به نماینده مستقر در استان و یا دبیر کمیسیون هماهنگی بانک های استان به منظور ارزش گذاری طلا نقره و سنگ های قیمتی و زینتی در گمرکات استان <u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u>	با توجه به سطح کارشناسی بانک های استان و زمان بر بودن ارزش گذاری طلا نقره و سنگ های قیمتی و زینتی در مرکز، نیاز به تفویض اختیار در این حوزه وجود دارد <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گو</u>	۹

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

در خصوص سنگ های قیمتی مقرر شد حسب هماهنگی کمیسیون هماهنگی بانکها با فعالان اقتصادی استان در این خصوص و شبکه بانکی پیشنهادات اصلاحی جهت تامین و آموزش پرسنل منتخب از طریق بانک کارگشایی به بانک مرکزی منعکس شود		
<u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> در ارتباط با تفویض اختیار صدور ضمانتنامه های ارزی در بانکهای استان خراسان رضوی با توجه به اینکه این موضوع در حوزه اختیارات هیات مدیره بانک های کشور می باشد مقرر شد: - از طریق امور شعب بانک های استان با اولویت بانک ملی از مدیران عامل مربوطه در خواست شود تا از طریق بانک مرکزی تفویض اختیار در استان خراسان رضوی عملیاتی شود.	صدور ضمانتنامه های ارزی در مراکز استانها <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گو</u>	۱۰
<u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> به منظور تسهیل برای تسعیر ارز سرمایه گذاری خارجی مقرر گردید - بر اساس بخشنامه اداره تدوین مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی	موضوع تسهیل برای تسعیر ارز سرمایه گذاری خارجی <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گو</u>	۱۱

ایران، خرید ارز سرمایه گذاران خارجی با نرخ ویژه معادل ۱۰ درصد بالاتر از نرخ خرید اسکناس سامانه معاملات الکترونیک ارز (ETS) توسط بانک مرکزی برای بانک های استان خریداری و لحاظ گردد.		
<u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> در ارتباط با کارت های بازرگانی مسدود شده به دلیل عدم رفع تعهد ارزی، مقرر گردید: - از طریق بانک مرکزی پیگیری شود تا این کارت ها به صورت یک طرفه از طریق واردات (حداقل در یک بازده ۶ ماهه) باز گردد تا صادر کنندگان بتوانند از این طریق رفع تعهد ارزی نمایند	کارت های بازرگانی مسدود شده به علت عدم رفع تعهد ارزی <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت وگو</u>	۱۲
<u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> با توجه به طرح موضوع کاهش صادرات فرش دستباف توسط رئیس محترم اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان، حسب دستور رئیس کل محترم بانک مرکزی ، مقرر گردید - موانع ارزی کاهش صادرات فرش دستباف توسط متولیان ذیربط احصا و به	واکوی کاهش صادرات فرش دستباف <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت وگو</u>	۱۳

بانک مرکزی ظرف مدت یکماه جهت بررسی و مرتفع نمودن موانع در مسیر توسعه صادرات منعکس گردد.		
<u>مصوبه یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۰۷</u> پیرامون اختصاص خط اعتباری ویژه برای پرداخت تسهیلات ازدواج و فرزند آوری <u>طرح و دریافت مصوبه در یکصد و یازدهمین جلسه شورای گفت و گو</u> گردید - تا سقف درخواست های ثبت شده موجود از طریق خط ویژه بانک مرکزی ارسال گردد.	پرداخت تسهیلات ازدواج و فرزند آوری ۱۴	
پیشنهادهای باقیمانده جهت بررسی و طرح در نشست های آتی		
پیرامون مشکلات دارندگان ثبت سفارش جهت واردات کالا ناشی از مطالبه مابه التفاوت نرخ ارز، بلا تکلیفی سپرده های واردکنندگان نزد بانک های عامل و آزادسازی سپرده پس از ترخیص کالا پیشنهاد می گردد. با استناد به بند ۶ نامه ۰۱/۲۶۷۹۴۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۷ اداره تدوین مقررات ارزی بانک مرکزی به شرح "رسیدگی به درخواست هایی که قبلا مابه التفاوت مربوطه در چهارچوب ضوابط و مقررات ابلاغی وقت، به حساب این بانک/حساب خزانه داری کل کشور واریز گردیده است، فاقد موضوعیت خواهد بود"، از آنجا که برخی از شرکت ها مبالغی را به حساب	اصلاح بخشنامه ۰۱/۲۶۷۹۴۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۷ اداره تدوین مقررات ارزی بانک مرکزی موانع و مشکلات دارندگان ثبت سفارش جهت واردات کالا ناشی از مطالبه مابه التفاوت نرخ ارز و بلا تکلیفی سپرده های واردکنندگان نزد بانک های عامل و آزادسازی سپرده پس از ترخیص کالا ۱۵	

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

بانک یا خزانه واریز نموده اند و این حسابرسی بعد از ابلاغ نامه فوق الذکر صورت پذیرفته و یکی از عوامل عدم رسیدگی عدم تشکیل بموقع جلسات کمیته ماده ۳ جهت بررسی موضوع شده است، بند زیر به نامه و مسئولیت کمیته ماده ۳ اضافه گردد:

- درخواست هایی که قبلاً مابه التفاوت در چهارچوب ضوابط و مقررات ابلاغی واریز گردیده و تصمیم گیری در خصوص این مبالغ بعد از تاریخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۷ (نامه ۰۱/۲۶۷۹۴۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۷ اداره تدوین مقررات ارزی بانک مرکزی اصلاح اختیارات کمیته ارزی ماده ۳ مصوبه جلسه ۱۴ شورای عالی هماهنگی اقتصادی در خصوص بخشودگی مابه التفاوت نرخ ارز ناشی از تاخیر در ارائه اسناد حمل که به تایید ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران رسیده) صورت پذیرفته است و به دلیل عدم تشکیل کمیته ماده ۳ شرکت ها ملزم به پرداخت شده اند

پیشنهاد می شود

- ضمن ابلاغ به شرکت های پرداخت کننده، مجدد در چارچوب نامه ۰۱/۲۶۷۹۴۹ مورخ ۱۴۰۱/۱۰/۲۷ اداره تدوین مقررات ارزی بانک مرکزی مورد رسیدگی و تجدید نظر قرار گیرد.

۱۶ با عنایت به اینکه عدم پذیرش روش صادرات ریالی به عنوان یکی از رایج ترین روش های صادرات به کشورهای عراق و ترکمنستان و الزام ایفای تعهد ارزی و برگشت ارز در صورتیکه اصولاً صادرکنندگان ارزی دریافت نموده اند موجب کاهش صادرات به این کشورها شده و صادرات به این کشورها از توجیه اقتصادی خارج نموده است	<u>پیشنهاد می گردد</u> - بانک مرکزی صادرکنندگانی که نسبت به فروش ریالی کالاهای صادراتی خود به کشورهای تاجیکستان و عراق اقدام نموده اند پس از ارائه مستندات به دبیرخانه کمیته اقدام ارزی با تایید کمیته و ثبت اطلاعات فروش ریالی خود در سامانه جامع تجارت بتوانند نسبت به رفع تعهدات ارزی مربوطه اقدام کنند. - نظر به اینکه رفع تعهد ارزی با بازگشت ۹۰ درصد ارز حاصل از صادرات (باستناد بند "۵" قسمت "ب" بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات سالهای ۱۴۰۰-۱۳۹۷) برای برخی کالاها بعضاً غیر ممکن است و از طرفی این امکان وجود دارد تا فعالیت و تجارت مورد نظر را تحت الشعاع قرار داده و با مشکلات جدی مواجه نماید ، لذا توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تدابیری اتخاذ گردد منطبق با شرایط صادر کننده که ممکن است به دلایل مختلف نتواند رفع تعهد را با میزان ۹۰ درصد انجام دهند در سیاست ها و دستورالعمل های اقتصادی بانک مرکزی تغییراتی مبنی بر بازگشت ۵۰ تا ۷۰ درصد ارز حاصل از صادرات با توجه به نوع کالای صادراتی ، پیش بینی گردد
--	---

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

	- پیشنهاد گردید، تفویض اختیارات کارگروه ماده ۱۶ قانون امور گمرکی با تاکید بر ارزش گذاری کالای صادراتی خاص هر استان به استان ها انجام پذیرد.
۱۷ حضور نمایندگان تام الاختیار موثر بانک مرکزی در استان خراسان رضوی	عدم حضور نمایندگان تام الاختیار و موثر بانک مرکزی که در استان از اختیارات لازم برخوردار باشد مشکلات زیادی ایجاد نموده است <u>پیشنهاد می گردد:</u> - نماینده تام الاختیار بانک مرکزی جهت حل و فصل مسائل بانک مرکزی با اختیار کامل در استان خراسان رضوی استقرار یابد
۱۸ حذف مقررات «ذی نفع واحد»	- حذف مقررات «ذی نفع واحد» در مورد اخذ تسهیلات و آزادسازی وثایق واحدهای تولیدی بخش خصوصی به طوری که مشکلات یک شرکت به شرکت های دیگر سرایت نکند.
۱۹ رفع تعهد ارزی با بازگشت ۹۰ درصد ارز حاصل از صادرات	(باستناد بند "۵" قسمت "ب" بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات سالهای ۱۴۰۰-۱۳۹۷) برای برخی کالاها بعضا غیر ممکن است و از طرفی این امکان وجود دارد تا فعالیت و تجارت مورد نظر را تحت الشعاع قرار داده و با مشکلات جدی مواجه نماید و منطبق با شرایط صادر کننده که ممکن است به دلایل مختلف نتواند رفع تعهد را با میزان ۹۰ درصد انجام دهند <u>پیشنهاد می شود:</u>

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

	- در سیاست ها و دستور العمل های اقتصادی بانک مرکزی تغییراتی مبنی بر بازگشت ۵۰ تا ۷۰ درصد ارز حاصل از صادرات با توجه به نوع کالای صادراتی، پیش بینی گردد.
۲۰ در کشورهایی که بانک های ایرانی حضور دارند شرایط تحویل دلار ما به ازای صادرات و تحویل ریال در ایران بصورت کامل وجود ندارد. (نظیر روسیه)	- بانک مرکزی تدابیری اتخاذ نماید که در کشورهایی مثل روسیه، تاجیکستان و ازبکستان که بانک های ایرانی در آنها حضور دارند، تحویل دلار ما به ازای صادرات در همان کشور و توسط بانک ایرانی از واردکننده دریافت شود و در ایران به صادرکننده ریال پرداخت گردد تا از این طریق توسط خود بانک و به شیوه صحیح و قانونی رفع تعهد ارزی صورت گیرد. (در روسیه در شرف انجام است و لیکن کامل نیست)
۲۱ مطابق بند (ت) ماده ۱۱ آیین نامه وصول مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) به این شرح که: "مطالباتی که از تاریخ سررسید بدهی و یا تاریخ قطع بازپرداخت اقساط آن بیش از دو ماه گذشته و از شش ماه تجاوز ننموده است. پیشنهاد می شود صدر ماده ۱۱ این آیین نامه به این شرح اصلاح شود: - "ماده ۱۱- مؤسسه اعتباری موظف است در مورد مشتریان بدحسابی که فاقد	با توجه به تعریف مطالبات سررسید گذشته در آیین نامه وصول مطالبات سررسید گذشته، معوق و مشکوک الوصول مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) به این شرح که: "مطالباتی که از تاریخ سررسید بدهی و یا تاریخ قطع بازپرداخت اقساط آن بیش از دو ماه گذشته و از شش ماه تجاوز ننموده است. پیشنهاد می شود صدر ماده ۱۱ این آیین نامه به این شرح اصلاح شود: - "ماده ۱۱- مؤسسه اعتباری موظف است در مورد مشتریان بدحسابی که فاقد

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

مجوز فعالیت تولیدی از دستگاههای صادر کننده مجوز می باشند و مجموع بدهی غیر جاری آنها در کل مؤسسات اعتباری بیش از پانصد میلیون ریال باشد و نیز در مورد مشتریان بدحسابی که دارای مجوز فعالیت تولیدی از دستگاههای صادر کننده مجوز می باشند و مجموع بدهی غیر جاری سررسید گذشته آنها در کل مؤسسات اعتباری بیش از پانصد میلیون ریال باشد ، تا تعیین تکلیف بدهی و تعهدات سررسید گذشته پس از شش ماه موارد زیر را اعمال نماید.		
<u>پیشنهاد می شود :</u> - تعیین و ابلاغ سهم و نرخ تسهیلات بر اساس بخش های مختلف اقتصادی(همانند سالهای قبل از سال ۱۳۸۴)	بخش های مختلف اقتصادی دارای حاشیه های سود متفاوتی هستند و نحوه مواجهه در اعطای تسهیلات با نرخ های یکسان، ریسک سرمایه گذاری در هر بخش را افزایش می دهد.	۲۲
<u>پیشنهاد می شود:</u> - افزایش اختیارات هیئت خبرگان بانکی در حد قوانین و فراتر از مقررات موجود	اختیارات هیئت خبرگان بانکی در حد قوانین و مقررات با توجه به شرایط اقتصادی موجود، مشکلات واحدهای تولیدی را رفع نمی کند و در مواردی نیاز به اختیارات فراتر از مقررات و دستورالعمل های موجود ولی منطبق بر قانون نیاز هست.	۲۳
<u>پیشنهاد می شود:</u>	فقدان صرافی بانکهای بزرگ در استان و تمرکز کلیه صرافی ها در تهران	۲۴

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

موجب گردیده است درخواست کلیه بنگاه های اقتصادی متقاضی بهره مندی از تسهیلات ارزی به مرکز ارسال گردد و مسیر طولانی تهیه و تنظیم مدارک و مستندات مربوطه و در نوبت قرارگرفتن موجب عدم تخصیص ارز بموقع و بلا تکلیف ماندن تقاضا می گردد.		- ایجاد و تأسیس تعدادی از صرافی های بانک های بزرگ در مرکز استان جهت تسهیل در امر خرید ارز و انتقال آن و تمرکز زدائی در امور مربوط به بحث تخصیص ، خرید و انتقال ارز از پایتخت به مراکز استانها (بانک ملی در شرف انجام است و مجوز اخذ شده است.
عدم ارزش گذاری برند و استفاده به عنوان وثیقه در بانک	۲۵	- ارزش گذاری برند و قابلیت توثیق در بانکها
عدم پذیرش دارایی های نامشهود شرکت های دانش بنیان به عنوان ضمانت بانکی	۲۶	- پذیرش دارایی های نامشهود شرکت های دانش بنیان به عنوان ضمانت بانکی
عدم اجرای بند(ج) بخش ۹ نظام نامه تسهیلات ریالی صندوق توسعه ملی به خصوص در حوزه کشاورزی مشکلاتی را ایجاد نموده است.	۲۷	<u>پیشنهاد می شود:</u> - فراهم نمودن ضمانت ها اجرایی لازم به منظور اجرای بند(ج) بخش ۹ نظام نامه تسهیلات ریالی صندوق توسعه ملی که تاکید دارد هیات عامل مجاز است در اجرای جز (۳) بند (ت) اساسنامه (موضوع ماده ۱۶ قانون) با درخواست بانک های عامل و به منظور رفع مشکلات زمانبندی طرح های تامین مالی شده از محل منابع صندوق ها حداکثر ۴ سال به زمان طرح اجرا ، تنفس و بهره برداری اضافه نماید.
یکی از شرایط اعطای تسهیلات گردش نقدینگی در بانک های تسهیلات دهنده می باشد که در	۲۸	<u>پیشنهاد می گردد:</u>

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

- امکان اعطای تسهیلات ضروری براساس مصوبات ستاد تسهیل به واحدهای بدون گردش نقدینگی	شرایط اقتصادی خاص و در موارد ضروری هم امکان اعطاء تسهیلات را متوقف می نماید.	
<u>پیشنهاد می شود:</u> - اجرای ماده ۱۰ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی متن ماده ۱۰ قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی: بانکها و موسسات مالی و اعتباری مکلفند در اعطاء تسهیلات بانکی به طرحهای کشاورزی و منابع طبیعی اسناد مشاعی مالکین و نسقهای زراعی زارعین و اشخاص را به نسبت سهم مشاع از قیمت روز کل مشاع ارزیابی و قراردادهای اجاره و یا بهره برداری و یا حق انتفاع از اراضی ملی و دولتی و سند مالکیت اعیانی احداثی را به عنوان وثیقه و تضمین برای اعطاء تسهیلات بپذیرند. دفاتر اسناد رسمی موظفند بنا به درخواست بانکها و موسسات مذکور نسبت به تنظیم سند رهن بر این اساس اقدام نمایند. دولت مکلف است از طریق تشویق بیمه سرمایه گذاری و سایر ابزارهای بیمه ای تحقق این امر را تضمین نماید.	بانکها و موسسات مالی و اعتباری در اعطاء تسهیلات بانکی به طرحهای کشاورزی و منابع طبیعی، اسناد مشاعی مالکین و نسقهای زراعی زارعین و اشخاص و قراردادهای اجاره و یا بهره برداری و یا حق انتفاع از اراضی ملی و دولتی و سند مالکیت اعیانی احداثی را به عنوان وثیقه و تضمین برای اعطاء تسهیلات نمی پذیرند.	۲۹
- اجرای قانون عدم الزام سپردن وثیقه ملکی به بانکها و دستگاهها و سایر مؤسسات و شرکتهای دولتی به منظور تسهیل امر سرمایه گذاری و ایجاد اشتغال بیشتر در طرحهای تولیدی و صادراتی	بانکها و دستگاهها و سایر مؤسسات و شرکتهای دولتی به منظور تضمین باز پرداخت اعتبارات خود، بدون رضایت گیرنده اعتبار، وثیقه ملکی خارج از طرح را اخذ می نمایند.	۳۰

بسته‌پیشهادی چالش‌های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

متن قانون:

ماده واحده - بانکها و دستگاهها و سایر مؤسسات و شرکتهای دولتی موظفند به منظور تضمین باز پرداخت اعتبارات خود نسبت به اخذ وثایق ذیل اقدام کنند و بدون رضایت گیرنده اعتبار از اخذ وثیقه ملکی خارج از طرح خودداری نمایند.

۱ - در طرحهای تولیدی : رهن گرفتن اصل طرح - اسناد زراعی - ضمانتنامه‌های زنجیره‌ای اشخاص معتبر و یا اهالی روستا به ویژه در طرحهای کشاورزی امور دام و صنایع روستایی - چک یا سفته با ظهرنویسی ضامن معتبر - ذی نفع شدن در قراردادهای لازم الاجراء - اسناد اوراق بهادار و مشارکت - تضمین مؤسسات و شرکتهای معتبر و یا پذیرفته شده در بورس - کالای ارزش دار - رهن مشترک - ضمانتنامه‌های بانکی - ضمانت و تعهد نامه کارکنان دولتی و مؤسسات و شرکتهای معتبر (حداکثر تا بیست برابر حقوق و مزایای ماهیانه) - ماشین آلات سنگین و سبک - اموال منقول - حسابهای بانکی و گواهی سپرده ثابت - تعهد شرکتهای بیمه - طلا و یا ارز خارجی - ضمانتنامه صندوق ضمانت صادرات ایران و یا ترکیبی از وثایق فوق و هر نوع تعهد نامه و قرارداد دیگری که می‌تواند موجب تضمین برگشت منابع بانک باشد.

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

۲- در طرحهای صادراتی: بیمه نامه و یا ضمانت نامه اعتباری صادره توسط شرکت بیمه صادرات و سرمایه گذاری و یا صندوق ضمانت صادرات ایران، که مراجع مذکور موظفند فقط با اخذ سفته از صادر کنندگان کالا و خدمات تا سقف اعتباری حداقل به میزان متوسط عملکرد صادراتی سالیانه متقاضی و حداکثر به تشخیص خود، ضمانت نامه و یا بیمه نامه اعتباری (ارزی-ریالی) مورد قبول ذی نفع را صادر کنند و به منظور اعلام هماهنگی در سیستم مالی کشور در راستای جذب سرمایه های خارجی به جهت جلب اعتماد سرمایه گذاران، بانکها موظفند بدون قید و شرط، صرف اعلام کتبی صادر کننده، وثایق یاد شده را تضمین کنند.		
- اجرای بند "ذ" ماده ۳۳ قانون برنامه پنجساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران ماده ۳۳- دولت مکلف است در اجرای بندهای سوم و ششم سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی و به منظور متنوع سازی ابزارهای حمایت از بخش کشاورزی، تأمین و تجهیز منابع، توسعه و امنیت سرمایه گذاری، افزایش صادرات محصولات کشاورزی و ارزش افزایی و تکمیل زنجیره ارزش محصولات کشاورزی اقدامات ذیل را به انجام برساند:	نیاز بخش کشاورزی به تسهیلات تامین نشده است.	۳۱

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

	ذ- اختصاص حداقل پانزده درصد (۱۵٪) از متوسط تسهیلات اعطایی بانکهای عامل غیرتخصصی کشور به بخش کشاورزی
۳۲ ماده ۲۱ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای مالی کشور مصوب سال ۱۳۹۴ که بانک مرکزی (بررسی نشده)	ماده ۲۱ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای مالی کشور مصوب سال ۱۳۹۴ که بانک مرکزی (بررسی نشده) ماده ۲۱ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای مالی کشور مصوب سال ۱۳۹۴ که بانک مرکزی (بررسی نشده) بنیان حساب ویژه تامین سرمایه در گردش و الزامات لازم را فراهم آورد اما بنا به نظر فعالین اقتصادی تاکنون محقق نشده است
۳۳ تهاتر زنجیره ای بدهی بخش خصوصی به نظام بانکی با بدهی بخش دولتی به بخش خصوصی از طریق اوراق در زمان عدم ایفای تعهدات توسط دولت یکی از مهم ترین مشکلات ایجاد شده برای بخش خصوصی، عدم بازپرداخت تسهیلات بانکی و معوق شدن آن است که با توجه به جریمه تاخیر آنها، منجر به افزایش هزینه های بنگاه های اقتصادی شده است. همچنین انبوه بدهی بنگاه ها به بانک ها، امکان تامین مالی سرمایه گذاری های جدید از طریق نظام بانکی را به شدت محدود کرده است. از سوی دیگر، با توجه به افزایش ریسک بنگاه ها، نرخ سود تسهیلات	- تهاتر زنجیره ای بدهی بخش خصوصی به نظام بانکی با بدهی بخش دولتی به بخش خصوصی از طریق اوراق؛ به طوریکه بدهی دولت به بخش خصوصی و بدهی بخش خصوصی به نظام بانکی و دستگاه های اجرایی از طریق این اوراق تسویه شود. بانک ها می توانند این اوراق را برای دریافت منابع به عنوان وثیقه نزد بانک مرکزی قرار دهند یا از این اوراق برای تسویه بدهی خود به بانک مرکزی استفاده کنند.

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

افزایش یافته است. همچنین این شرایط برای بانک های کشور نیز پیامدهای پر هزینه ای همچون افزایش مطالبات غیر جاری، تشدید تنگنای مالی، کاهش نسبت کفایت سرمایه، افزایش هزینه ها با توجه به لزوم ذخیره گیری برای مطالبات مشکوک الوصول و ... به دنبال داشته است	
موانع و مشکلات از منظر کمیسیون مدیریت واردات و بازرگانی	۳۴

- عدم وجود مدیریت و فرماندهی واحد در حوزه تجارت خارجی که موجب پیدایش بخشنامه های مغل در فرایند واردات میگردد.
- الزام واردکنندگان به سپرده گذاری مبالغ بالا جهت تخصیص ارز و صدور کد ساتا، در حالیکه مسدودسازی این مبالغ و خروج آن از چرخه فعالیت بنگاههای اقتصادی آسیب زاست
- مشکلات عدیده در ودیعه گذاری ملک بابت تخصیص ارز
- نوبت های طولانی و زمانبر در فرایند تخصیص ارز
- زمانبندی ناهماهنگ میان تخصیص ارز، مدت زمان اعتبار ثبت سفارش، بازه زمانی مورد نیاز جهت سفارش، آماده سازی و حمل کالاهای وارداتی از کشور مبدا موجب انباشت و

بسته پیشنهادی چالش های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

عدم امکان ترخیص کالاهای فراوانی در گمرک شده است • مشکلات سپرده گذاری و مسدودسازی در زمانی که ثبت سفارش از محل ارز حاصل از صادرات می باشد و یا درخواست معرفی ضامن که دلیل قانع کننده ای ندارد • سهمیه بندی تخصیص ارز به صورت فصلی برای واحدهای تولیدی و یا بازرگانی، از آنجایی که بر حسب تقاضای بازار ممکن است نوع تولید تغییر کند در بعضی مواقع سهمیه تخصیص داده شده پاسخ گوی نیاز تولیدکننده یا بازرگان نمیباشد • قائل شدن تفاوت میان تولیدکنندگان و وارد کنندگان در تخصیص ارز و موضوعات گمرکی و از طرفی نیاز به واسطه گری واردکنندگان در انجام خریدهای خارجی مورد نیاز تولیدکنندگان منجر به بروز مشکلات و مخاطرات زیادی فیما بین آنها گردیده است، از جمله ایجاد ریسک برای سرمایه گذار و بالا رفتن هزینه تامین سرمایه به دلیل پرداخت سود سرمایه گذاری سخت گیری و عدم همکاری بانک ها در حوزه واردات جهت استفاده		
--	--	--

از سرمایه هایی که متشاء صد در صد خارجی دارند.

- عدم تامین اعتبارات مورد نیاز در حوزه واردات توسط بانک ها و همچنین بروز نبودن و محدود بودن و نداشتن تنوع در شیوه های تامین مالی توسط بانک ها در مقایسه با بانک های خارج از ایران
- عدم انعطاف پذیری بانکهای عامل نسبت به تعیین و تمدید مهلت ارائه اسناد حمل وفق بند ۳-۲ قسمت (د) بخش اول مجموعه مقررات ارزی
- برخی از بانکهای عامل وارد کننده را ملزم به ارائه بیمه نامه با کلوز A و B میکنند و کلوز C را نمیپذیرند و این مغایر است با بند ۳ قسمت دوم از بخش دوم مجموعه مقررات ارزی الزام وارد کننده توسط بانک های عامل به ارائه بیمه نامه از شرکت بیمه ای منتسب به بانک عامل، به عنوان مثال بانک سامان بیمه نامه شرکت بیمه سامان را می پذیرد. (مغایر با بند ۲ قسمت دوم از بخش دوم مجموعه مقررات ارزی) الزام وارد کننده به ارائه گواهی بازرسی در مبدأ توسط برخی از بانک های عامل در بازرسی از دفاتر قانونی شرکتها توسط بازرسان تامین اجتماعی برخی از بازرسان حق الزحمه ترخیص کار رسمی

بسته‌پیشنهادی چالش‌های حوزه بانکی استان خراسان رضوی و کشور

را مشمول کسر حق بیمه میدانند، در صورتی که وفق بخشنامه ۱۱/۳ جدید درآمد و طبق بند ۱-۱۲ آن، حق الزحمه ترخیص کار رسمی با ارائه مجوز رسمی (پروانه، کارت،...) مشمول کسر حق بیمه نمیباشد.		
- با توجه به اینکه در روند اعطای تسهیلات به اشخاص حقوقی بعضا به دلیل منقضی شدن مدت اعتبار آگهی مدیران یا نیاز به افزایش سرمایه ثبتی شرکت فرایند اداری اخذ آگهی های قانونی در روزنامه رسمی طولانی بوده که اصلاح آن باعث تسریع در پرداخت تسهیلات خواهد شد	اصلاح فرایند اخذ آگهی روزنامه رسمی	۳۵
- امکان استعلام برخط مجوزهایی همچون جواز تاسیس و توسعه ای و پروانه های بهره برداری صنایع و مجوزهای صادره جهادکشاورزی و پروانه ساخت غذاو دارو و.... که باعث تسریع در پرداخت تسهیلات خواهد شد و در صورت اختلال در سامانه های پیش بینی شده جهت جلوگیری از اتلاف زمان به شیوه سابق (کاغذی) نیز امکان پذیر خواهد بود.	استعلام برخط مجوز	۳۶
- امکان استعلام بر خط اظهارنامه های مالیاتی که علاوه بر امکان اعتبار سنجی و ظرفیت سنجی واقعی متقاضی موجب تسریع در پرداخت تسهیلات میگردد.	استعلام بر خط اظهارنامه های مالیاتی	۳۷

